

POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU

Liczba osób przymusowo przesiedlonych na świecie osiągnęła 68,5 miliona (UNHCR 2018), co stanowi więcej niż cała populacja Francji. Spośród 68,5 miliona prawie połowa to ludzie wewnętrznie przesiedleni, którzy musieli opuścić swoje domy z różnych powodów, ale pozostali w granicach swojego kraju. Około 25,4 miliona to uchodźcy (UNHCR 2018), którzy uciekli ze swojego kraju z powodu wojny lub obaw przed prześladowaniami. W 2015 roku nastąpił masowy napływ uchodźców do Unii Europejskiej. Co ciekawe, Szwecja – mały skandynawski kraj – zarejestrowała 162 877 wniosków o azyl i przyjęła największą liczbę uchodźców *per capita* w UE. Obecnie, kraj ten zmagają się z wyzwaniami związanymi z brakiem mieszkań, edukatorów i miejsc pracy dla tylu nowych przybyszów.

Ponieważ jest to tylko początek wielkich migracji, kraje członkowskie UE szukają rozwiązań w celu zapewnienia godziwych warunków życia jak największej liczbie ludzi. Uchodźcy, często dotknięci traumą, muszą odnaleźć się w zupełnie nowym kontekście społeczno-kulturowym i ekonomicznym. Muszą znaleźć mieszkanie, nauczyć się lokalnego języka, zaadaptować do nowej kultury i, co najważniejsze, utrzymać się. Dlatego, badacze i politycy szukają rozwiązań jak włączyć uchodźców w lokalny rynek pracy. Przedsiębiorczość, czyli założenie własnej firmy, wydaje się być jednym z możliwych sposobów na stworzenie miejsc pracy dla uchodźców.

Przedsiębiorczość uchodźców jest stosunkowo nową i mało rozwiniętą dziedziną badań. Do tej pory obszar ten wchodził w skład szerszej tematyki dotyczącej przedsiębiorczości imigrantów mimo szczególnego statusu prawnego uchodźcy uregulowanego w Konwencji Dotyczącej Statusu Uchodźców z 1951 roku. Prawnie, uchodźcy różnią się od imigrantów w kilku aspektach (np. ograniczona mobilność, dostęp do finansowej pomocy państwa, etc). Uchodźcy też różnią się między sobą pod kątem kategorii prawnych. Ekonomicznie, uchodźcy są zmuszeni do ucieczki ze swojego kraju z powodu wojny lub prześladowań, a więc mają inne motywacje i doświadczenia niż imigranci. Wszystkie te czynniki mają wpływ na ich przedsiębiorczość.

Ten projekt badawczy dotyczy warunków przedsiębiorczości uchodźców. Ma on dwa główne cele: (1) zbadać jak status prawny uchodźców w państwie przyjmującym wpływa na ich przedsiębiorczość, i (2) przeanalizować warunki, w jakich uchodźcy zakładają własną firmę w państwie przyjmującym. Plan badawczy zakłada analizę dokumentów, regulacji prawnych i polityki państwowej dotyczącej przedsiębiorczości uchodźców; analizę ilościową wysokiej jakości danych ze szwedzkiej bazy Invandrarindex (zawierającej informację o 2562 imigrantach i uchodźcach, którzy przybyli do Szwecji w latach 2011-2017); oraz przeprowadzenie wywiadów z uchodźcami i osobami pomagającymi uchodźcom. Badania zostaną przeprowadzone na przykładzie Szwecji – kraju, który ma bogate doświadczenie w przyjmowaniu uchodźców i imigrantów, i bogate zbiory danych.